

Şaşılık Cerrahisine Ait Nadir Bir Komplikasyon: Unutulmuş Yabancı Cisim

A Rarely Seen Complication After Strabismus Surgery: Forgotten Foreign Body

Umut Karaca, Fatih Mehmet Mutlu*, Esin Oral**, Soner Albay***

Isparta Askeri Hastanesi, Göz Kliniği, Isparta, Türkiye

*Gülhane Askeri Tıp Akademisi, Göz Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul, Türkiye

**Isparta Devlet Hastanesi, Göz Kliniği, Isparta, Türkiye

***Süleyman Demirel Üniversitesi Tıp Fakültesi, Anatomi Anabilim Dalı, Isparta, Türkiye

Özet

Sağ gözünde içe kayma şikayeti nedeniyle 10 ay önce ameliyat olduğunu ifade eden hasta ameliyat sonrasında sağ göz üst kapağında şişlik ve yanma şikayetlerine zamanla eklenen kaşıntı şikayeti ile başvurdu. Yapılan muayenesinde üst fornixsin lateralinde lakrimal bez lojuna uyan bölgede kirli sarı renkte bir yabancı cisim (selüloz sponç) tespit edildi. Etrafında lokalize papilla formasyonu ve konjonktival damarlanma artışı izlenen yabancı cisim çıkarıldı ve tıbbi tedavi uygulandı. Histopatolojik inceleme sonucu etrafında dev hücreler olan yabancı cisim olarak raporlandı. Şaşılık cerrahisinde rutin cerrahi uygulamada sellüloz sponçun yeri olmamakla birlikte özellikle aşırı kanamalı olgularda fornixlere yerleştirilerek cerrahi sahanın kuru kalması sağlanabilir. Bu tip vakalarda ameliyat bitiminde kullanılan malmemelerin gözden noksansız olarak uzaklaştırılması önemlidir. (*Turk J Ophthalmol 2014; 44: 78-9*)

Anahtar Kelimeler: Şaşılık cerrahisi, yabancı cisim, alerjik reaksiyon

Summary

A 21-year-old male patient operated for esotropia 10 months ago presented to our clinic with the complaint of swelling and stinging on the right upper eyelid. Physical examination revealed a yellowish foreign body (cellulose sponge) at the lateral fornix, which induced localized papillary reaction on eyelid conjunctiva and vascularization on bulbar conjunctiva. The foreign body was removed and medical treatment was initiated. Foreign body surrounded with giant cells was reported on histopathologic examination. Although cellulose sponge is not routinely used in strabismus surgery, it may be used especially in some hemorrhagic cases. It is important to control the field and to remove all materials from the eye at the end of the surgery. (*Turk J Ophthalmol 2014; 44: 78-9*)

Key Words: Strabismus Surgery, foreign body, allergic reaction

Giriş

Şaşılık cerrahisine bağlı farklı komplikasyonlar bildirilmişse de yetersiz veya aşırı düzeltme şaşılık cerrahisi sonrası en sık rastlanan komplikasyonlardır¹⁻³. Bu makalede şaşılık cerrahisi sonrası gelişebilen son derece nadir bir komplikasyon olan unutulmuş yabancı cisme bağlı gelişen alerjik reaksiyon olgusu sunulmaktadır.

Olgu Sunumu

Yirmi yaşında erkek hasta çocukluğundan beri özellikle sağ gözünde belirgin içe kayma şikayetleri olduğunu ve yaklaşık on ay önce bu şikayetlerle başvurduğu özel bir merkezde sağ gözünden ameliyat olduğunu ifade etti. Operasyon sonrası sağ göz üst kapakta şişlik, yanma ve kaşıntı semptomları olan hastanın yapılan

oftalmolojik muayenesinde üst lateral fornixte lakrimal bez lojuna uyan bölgede kirli sarı renkte sellülotik yabancı cisim tespit edildi (Resim 1). Aynı bölgede lokalize papilla formasyonu ve konjonktival damarlanma artışı izlenen hastada yabancı cisim çıkarıldı. Hastaya günde dört kez florometolon damla (Efemoline oftalmik damla, Thea, İsviçre) ve günde üç kez %0,1 Olopatadin Hidroklorür damla (Patanol oftalmik damla, Alcon, ABD) uygulandı. Birinci hafta sonunda alerjik semptomlarda gerileme gözlemlendi. Patolojik olarak incelenen materyal "etrafında dev hücreler olan yabancı cisim" olarak rapor edildi (Resim 2).

Tartışma

Şaşılık cerrahisi sık uygulanmakla birlikte nadir ciddi komplikasyonları olan bir cerrahidir⁴. Hayatı tehdit eden

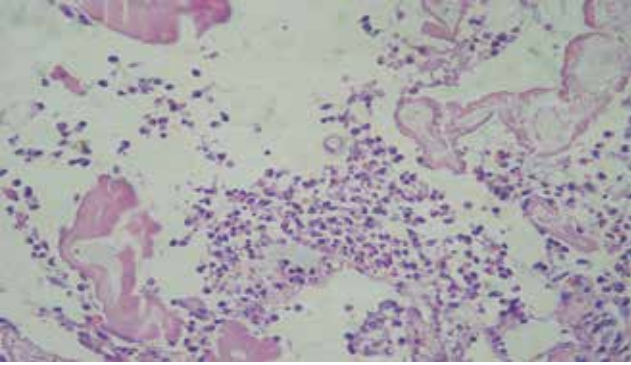
Yazışma Adresi/Address for Correspondence: Dr. Umut Karaca, Isparta Askeri Hastanesi, Göz Kliniği, Isparta, Türkiye

Tel.: +90 246 224 14 18 E-posta: drumutkaraca@gmail.com **Geliş Tarihi/Received:** 03.01.2013 **Kabul Tarihi/Accepted:** 04.06.2013

Bu çalışma 2012 Antalya TOD 46. Ulusal Kongresi'nde poster olarak sunulmuştur.

Resim 1. Sağ göz üst kapakta lokalize şişlik (kırmızı ok) ve kapak altında kirli sarı yabancı cisim

Resim 2. Fibromuskuler bağ doku artışı ve tarsal bez dejenerasyonu ile Mononükleer hücre infiltrasyonları görülmektedir. (Hematoksilen - Eozin boyama; 40x büyütme ile görüntülenmiştir.)

komplikasyonlar sıklıkla ciddi sistemik hastalık birlikteliğinde görülür. Görmeyi tehdit eden veya etmeyen lokal oküler komplikasyonlara ise daha sık rastlanır. Ön segmentin etkilendiği olgularda epitel defektleri, dellen, pyojenik granülom gibi medikal tedavi ile yüz güldürücü sonuçlar alınabilirken arka segmenti de içine alan sklera perforasyonu, endoftalmi gibi komplikasyonlarda prognoz daha kötüdür⁵. Anestezi konsültasyonu hasta güvenliği için önemlidir.

Şaşılık cerrahisinde sellüloz sünger (sponj) kullanımı yaygın bir yaklaşım olmamakla birlikte özellikle alt oblik cerrahisi gibi yoğun kanamanın olabildiği ve cerrahi sahanın görüntülenemediği olgularda bir tercih olabilir. Genellikle bu durumlarda sellüloz şerit kullanılmaktadır. Sunduğumuz olguda horizontal cerrahi yapıldığını ve süngerin üst dış kadrana intraoperatif olarak yerleştirildiğini ve ameliyat sonrası ekartörün çıkarılması, şeritin çekilmesi sırasında kopan parçanın kapak altında kaldığını düşünmekteyiz.

Yabancı cismin oluşturduğu en sık reaksiyon dev papiller konjonktivitir. Bu durum sıklıkla yumuşak kontakt lens kullanıcıları ile protez göz hastalarında ortaya çıkar. Tedavinin ana unsuru yabancı cismin çıkarılması ve topikal antiallerjen kullanımıdır⁶. Hastamızda yabancı cismin bulunduğu yere bağlı olarak lokalize papilla oluşumu mevcuttu. Yabancı cisim çıkardıktan sonra semptomların gerilemesi amacıyla topikal tedavi uyguladık. Birinci hafta sonunda semptomlarda ve bulgulara düzelmeye izledik.

Şaşılık cerrahisinde sellüloz süngerin yeri olmamakla birlikte özellikle aşırı kanamalı olgularda fornikslere yerleştirilerek cerrahi sahanın kuru kalması sağlanabilir. Bu tip vakalarda ameliyat bitiminde bütün malzemelerin gözden uzaklaştırıldığından emin olunmalıdır.

Kaynaklar

1. Coats DK. Strabismus surgery complications. *Int Ophthalmol Clin.* 2010;50:125-35.
2. Kılıç A, Çınal A, Karpuzoğlu MN, Gül A, Yaşar T, Dmirok A. Ekzotropya Hastalarında cerrahi sonuçlarımız. *Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi.* 2007;4:91-3.
3. Kılıç A, Çınal A, Karpuzoğlu MN, ve ark. Esotropya cerrahi sonuçlarımız. *Harran Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi.* 2007;4:58-60.
4. Simon JW. Complications of strabismus surgery. *Curr Opin Ophthalmol.* 2010;21:361-6.
5. Dang Y, Racu C, Isenberg SJ. Scleral penetrations and perforations in strabismus surgery and associated risk factors. *J AAPOS.* 2004;8:325-31.
6. Akal A, Oğuz H. Konjonktivitler. *Turk J Ophthalmol.* 2012;42(Özel Sayı)48-51.